

Ex oriente lux

POLOONIA

CHARKOWA

№3 (205)
2024 r.

PISMO STOWARZYSZENIA KULTURY
POLSKIEJ W CHARKOWIE

www.polonia.kharkov.ua

W ramach akcji Narodowego Czytania corocznie, w tysiącach miejsc w Polsce i na świecie, odbywa się wspólne czytanie wybranej lektury. W 2024 roku jest nią „Kordian” Juliusza Słowackiego. To doskonała okazja, aby przypomnieć o znaczeniu odwagi oraz determinacji w dążeniu do wolności i niepodległości.

Cd. na str.8-9

80. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego

Święto Wojska Polskiego

Prezydent RP na uroczystościach w Kijowie

Zamek Książ

Polska zdobyła „architektonicznego Oscara”

GODZINA "W"

80. ROCZNICA
WYBUCHU
POWSTANIA
WARSZAWSKIEGO

Powstanie Warszawskie rozpoczęło się 1 sierpnia 1944 roku o godzinie 17:00, znanej jako Godzina „W”. Było to zbrojne wystąpienie przeciwko okupującą Warszawę Niemcom, zorganizowane przez Armię Krajową w ramach akcji „Burza”. Celem powstańców było wyzwolenie stolicy przed wkroczeniem Armii Czerwonej, która zbliżała się do Warszawy od wschodu. Pomimo początkowych sukcesów, powstanie napotkało na potężny opór ze strony niemieckich sił zbrojnych. Walki trwały 63 dni i zakończyły się kapitulacją powstańców 2 października 1944 roku. Miasto zostało niemal całkowicie zniszczone, a straty wśród ludności cywilnej były ogromne – zginęło około 200 tysięcy osób.

1 sierpnia 2024 roku obchodzimy 80. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego – jednego z najważniejszych i najtragiczniejszych wydarzeń w historii Polski XX wieku. To moment, który łączy Polaków w refleksji nad historią, heroizmem i tragedią tamtych dni.

Dzisiaj, po 80 latach, wspominamy tych, którzy podjęli się tej heroicznej walki. Ich odwaga, determinacja i poświęcenie są dla nas wzorem patriotyzmu i miłości do ojczyzny. Coroczne obchody rocznicy Powstania Warszawskiego są wyrazem wdzięczności i pamięci o tych, którzy oddali swoje życie za wolność Polski.

Główne uroczystości rocznicowe odbywają się w Warszawie, gdzie na placu Powstańców Warszawy oraz pod pomnikiem Małego Powstańca spotykają się weterani, ich rodziny, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz mieszkańcy stolicy. Ważnym elementem obchodów jest także Godzina „W”, kiedy to o 17:00 na minutę zatrzymuje się ruch w całym mieście, a syreny alarmowe przypominają o bohaterach Powstania.

Powstanie Warszawskie jest symbolem nie tylko walki o wolność, ale także męstwa i solidarności w obliczu niewyobraźalnych trudności. Dla młodego pokolenia stanowi lekcję historii, która uczy, jak ważne są wartości takie jak honor, odwaga i poświęcenie dla dobra wspólnego. W 80. rocznicę Powstania Warszawskiego zachęcamy wszystkich do uczestnictwa w obchodach, refleksji nad naszą historią oraz wyrażenia wdzięczności dla tych, którzy oddali swoje życie w walce o wolność. Pamięć o Powstaniu Warszawskim jest nieodłącznym elementem naszej tożsamości narodowej i powinna być pielęgnowana przez kolejne pokolenia.

Obchody 80. rocznicy Powstania Warszawskiego są okazją do przypomnienia sobie o bohaterskich czynach naszych przodków oraz o tragicznych losach, które dotknęły Warszawę i jej mieszkańców. To także moment, w którym możemy oddać hołd wszystkim, którzy walczyli i zginęli, abyśmy dzisiaj mogli cieszyć się wolnością. Pamiętajmy o nich nie tylko w dniu rocznicy, ale przez cały rok, dbając o przekazywanie ich historii przyszłym pokoleniom.

Pamiętamy!

wcrbielsko-biala.wp.mil.pl

Ciekawostki o Powstaniu
Warszawskim

- 1 Powstanie Warszawskie było zbrojnym zrywem przeciwko okupującą Warszawę wojskom niemieckim. Zorganizowane było przez Armię Krajową w ramach akcji „Burza” - była to jej największa akcja militarna.
- 2 Powstanie wybuchło we wtorek, 1 sierpnia 1944 roku, o godzinie 17, określonej kryptonimem „W”, jak Wolność. Planowane było na kilka dni, trwało ponad dwa miesiące, dokładnie 63 dni.
- 3 Powstanie swoim zasięgiem objęło przede wszystkim lewobrzeżną Warszawę, niewielki obszar prawobrzeżnej, a także Puszcę Kampinowską, Legionowo i okolice Marek.
- 4 W powstaniu brały udział także jednostki wojsk regularnych - oddziały 1. Armii Wojska Polskiego oraz alianckie dywizjony lotnicze.
- 5 Powstanie Warszawskie militarnie było wymierzone przeciwko niemieckiemu okupantowi, a politycznie przeciwko ZSRR oraz podporządkowanym mu polskim komunistom.

Święto Wojska Polskiego

W dniu 15 sierpnia 2024 roku w stolicy pod hasłem „Zapraszamy do wojska”, z udziałem najwyższych władz państwowych i kadry dowodzącej sił zbrojnych odbyły się centralne uroczystości obchodów święta Wojska Polskiego. Głównym wydarzeniem była defilada, podczas której zaprezentowało się ponad 2500 żołnierzy wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych RP i prawie 80 pocztów sztandarowych. Obok polskich żołnierzy na Wisłostradzie maszerowali żołnierze wojsk sojuszniczych. Defiladzie pieszej towarzyszył przejazd ponad 200 jednostek sprzętu oraz przelot statków powietrznych.

– To było wielkie zwycięstwo, odniesione dzięki niezwykłemu bohaterstwu i oddaniu polskiego

żołnierza; dzięki mądrości i doświadczeniu dowódców – mówił Prezydent RP Andrzej Duda podczas defilady, która była kulminacją obchodów Święta Wojska Polskiego.

„To nie była po prostu wygrana bitwa, to była bezapelacyjnie wygrana polsko-sowiecka wojna, jedyna wojna, jaką przez 74 lata Rosja Sowiecka przegrała, będąc formalnie stroną konfliktu zbrojnego. Tylko odradzająca się Rzeczpospolita Polska zdołała pokonać Sowietów i Armię Czerwoną – podkreślił.

15 sierpnia w Polsce obchodzone jest Święto Wojska Polskiego, ustanowione na pamiątkę zwycięskiej Bitwy Warszawskiej w 1920 r., stoczonej w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Bitwę Warszawską określa się także „Cudem nad Wisłą”. Sformułowanie to dodatkowo nabrało znaczenia religijnego, ponieważ wojska polskie pokonały Armię Czerwoną 15 sierpnia, czyli w dniu Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Królowej Korony Polskiej.

Andrzej Duda zwrócił uwagę, że było to możliwe nie tylko dzięki wojskowemu, ale też dzięki odpowiedzialności i zjednoczeniu całej klasy politycznej. – Byli razem, byli w jednym celu, byli absolutnie zdeterminowani. Wszyscy: politycy, żołnierze, obywatele – mówił.

Prezydent zwrócił uwagę, że zapłacono za to zwycięstwo wysoką cenę – pochylaliśmy się wczoraj nad grobami bohaterów, przywoływaliśmy wczoraj ich pamięć.

Złożył też życzenia wszystkim żołnierzom, pracownikom sił zbrojnych oraz ich rodzinom.

Po wystąpieniu Prezydenta wystrzelono 25 salw armatnich z okazji 25. rocznicy przystąpienia Polski do NATO.

„Z tej historii musimy wyciągać wnioski. – Musimy się tak zabezpieczyć, tak uzbroić, by nigdy nikt nie odważył się nas napaść. To wielkie zadanie, jakie stoi dziś przed rządzącymi – powiedział Prezydent RP.

Andrzejowi Dudzie towarzyszyli Szef BBN Jacek Siewiera oraz Ministrowie Andrzej Dera i Wojciech Kolarski.

Na warszawskiej Wisłostradzie maszerowało ponad dwa i pół tysiąca żołnierzy Wojska Polskiego, a także ze Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Rumunii. Towarzyszył im przelot 23 statków powietrznych oraz pokaz ponad dwustu jednostek polskiego i zagranicznego sprzętu wojskowego.

♦ Rano Prezydent RP Andrzej Duda w towarzystwie Ministrów: Szefa BBN Jacka Siewiery i Wojciecha Kolarskiego oddał hołd Marszałkowi Piłsudskiemu, składając wieniec przed jego pomnikiem przy Belwederze.

♦ W Katedrze Polowej Wojska Polskiego Prezydent wraz z Pierwszą Damą wzięli udział w mszy św. za ojczyznę i polskich żołnierzy.

Parze Prezydenckiej towarzyszyli Szef BBN Jacek Siewiera oraz Ministrowie Andrzej Dera i Wojciech Kolarski.

♦ W południe przy Grobie Nieznanego Żołnierza na Placu im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie odbyła się uroczysta zmiana posterunku honorowego przed Grobem Nieznanego Żołnierza z udziałem przedstawicieli najwyższych władz państwowych.

♦ Wieczorem na fasadzie Pałacu Prezydenckiego została wyświetlona okolicznościowa iluminacja.

PAP

Fot. Ministerstwo Obrony Narodowej

LEGION Z UKRAIŃCÓW I DLA UKRAINY

Minister Spraw Zagranicznych RP Radosław Sikorski podczas Forum Publicznego NATO powiedział: „W Polsce zaczynamy przygotowywać pierwszą ukraińską brygadę złożoną z ochotników. Mamy w kraju około jednego miliona Ukraińców obojga płci; kilka tysięcy z nich już zarejestrowało się, aby wziąć udział w tym przedsięwzięciu. Co ciekawe: wielu z nich naprawdę chce służyć i zmieniać swoich rodaków na froncie, ale mówią: Nie chcemy być wysłani do walki bez odpowiedniego przeszkolenia i wyposażenia.”

Władysław Kosiniak-Kamysz zapytany o postępy w tworzeniu Legionu podkreślił, że liczba Ukraińców chętnych do wstąpienia w jego szeregi jest zbyt mała, aby Wojsko Polskie mogło przeprowadzić szkolenie.

– My jesteśmy w gotowości od początku września. Deklaracje ukraińskie były bardzo wysokie, że nawet jedna brygada może być z tego sformułowana, czyli kilka tysięcy osób. Nie ma tylu chętnych – podkreślił. Szef MON dodał, że polska strona nie odpowiada za rekrutację żołnierzy, a za przeprowadzanie ich szkolenia.

Dwustronna umowa o bezpieczeństwie

Premier Donald Tusk i prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski w lipcu podpisali w Warszawie dwustronną umowę o bezpieczeństwie. Polska zobowiązała się w niej do przeszkolenia na swoim terytorium ukraińskiego legionu.

– Umówiliśmy się też (...) na sformowanie i szkolenie na terenie Polski ukraińskiego legionu. Będzie to nowa formacja złożona z ochotników, która na wzór ukraińsko-polsko-litewskiej brygady mogłaby umożliwić obywatelom Ukrainy, znajdującym się na terenie Polski, wzięcie udziału w obronie Ukrainy – przekazał wówczas ukraiński prezydent. – Legion ukraiński przeszedłby szkolenie w Polsce, zostałby wyposażony i uzbrojony. Każdy obywatel Ukrainy, który zdecyduje się wstąpić do legionu, będzie mógł podpisać kontrakt z siłami zbrojnymi Ukrainy – zaznaczył Zełenski.

tvp.info

24 sierpnia – Dzień Niepodległości Ukrainy

24 sierpnia Ukraina obchodzi 33. rocznicę odzyskania niepodległości. Z tej okazji prezydent Wołodymyr Zełenski złożył życzenia w specjalnym nagraniu wideo, które opublikował w mediach społecznościowych.

Swoje 13-minutowe przemówienie prezydent Ukrainy nagrał w obwodzie sumskim, niedaleko granicy z Rosją.

Prezydent Zełenski podkreślił, że Ukraina zaskoczyła świat, rozpoczynając udaną operację wojskową w obwodzie kurskim w Federacji Rosyjskiej oraz, że rosyjskie władze ponownie pokazały swoją obojętność wobec własnych obywateli.

– Nie pozwolimy, aby kraj, nad którym powinna powiewać niebiesko-złota flaga, stał się szarą strefą. Ten chory dziadek z Placu Czerwonego, który nieustannie grozi czerwonym guzikiem, nie będzie nam dyktował swoich czerwonych linii. Jak żyć, jaką drogą pójść i jakie decyzje podejmować, zadecydują wyłącznie Ukraina i Ukraińcy. Bo tak właśnie

„Dziś obchodzimy 33. Dzień Niepodległości Ukrainy. A to, co wróg sprowadził na naszą ziemię, teraz wraca do jego domu. Ci, którzy chcieli zamienić nasze ziemie w strefę buforową, powinni się zastanowić, czy ich własny kraj nie stanie się strefą buforową – powiedział ukraiński przywódca.

działa niepodległość – podkreślił.

– 33 lata temu Ukraina odrodziła się na mapach świata, a dziś zdobywa serca ludzi na całym świecie. Inspiruje do odwagi i pokazuje, jak nie bać się Putina. Jednoczy świat wokół ukraińskiego światopoglądu: w XXI wieku terroryści powinni odpoczywać w Hadze, a nie na Wajdaju. Nikt już na świecie nie zapyta: „Gdzie jest Ukraina?”, bo teraz na każdym kontynencie mówi się: „Ukraina musi zwyciężyć”. To

wzmacnia naszą niepodległość, naszą Ukrainę – powiedział Zełenski.

Dzień Niepodległości Ukrainy to coroczne święto obchodzone 24 sierpnia, upamiętniające uchwalenie Aktu o ogłoszeniu Niepodległości Ukrainy w 1991 roku. Dokument ten, przyjęty na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Najwyższej Ukrainy, ogłosił utworzenie niepodległego państwa ukraińskiego.

President.gov.ua

Prezydent RP na uroczystościach w Kijowie

Prezydent Andrzej Duda złożył wizytę w Kijowie, gdzie wzięł udział w uroczystościach z okazji 33. rocznicy Niepodległości Ukrainy.

– Wasz dzień niepodległości to w pewnym sensie także święto niepodległości całej Europy Środkowej. Bowiem bez niepodległej Ukrainy trudno myśleć o niepodległej i bezpiecznej Polsce, Litwie czy innych krajach naszego regionu – mówił polski przywódca podczas głównych uroczystości na Placu Sofijskim.

Andrzej Duda podkreślił, że Polska w 1991 roku jako pierwsze państwo na świecie oficjalnie uznała niepodległość Ukrainy. Zwrócił uwagę, że od ponad dwóch lat naród ukraiński bohatercko walczy o swój kraj, ponosząc za to najwyższą cenę. – W tej najcięższej próbie nie jesteście sami. Polska wspierała, wspiera i będzie nadal wspierać Waszą słuszną walkę aż do zwycięskiego końca – mówił Andrzej Duda.

Zdaniem Prezydenta historia naszego kraju, Polski jest najdobitniejszym przykładem, że

„Jesteśmy tutaj, żeby pokazać, że sąsiedzi są przy Ukrainie, że nie jest sama i po to, by pokazać, że się nie boimy – zaznaczył Andrzej Duda.

„determinacja, upór i bezgraniczne umiłowanie wolności musi doprowadzić do zwycięstwa”.

◆ Podczas wizyty w Kijowie Prezydent Andrzej Duda odbył spotkanie z Prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim. Rozmowy dotyczyły współpracy dwustronnej, kwestii bezpieczeństwa oraz wsparcia Ukrainy w dobie toczącej się wojny.

◆ Następnie Andrzej Duda spotkał się z Premierem Ukrainy Denysem Szmyhalem.

Tematami rozmów były odbudowa Ukrainy, relacje polsko-ukraińskie oraz kwestie bezpieczeństwa.

◆ Konferencja prasowa przedstawicieli państw Trójkąta Lubelskiego Prezydentów Polski i Ukrainy: Andrzeja Dudy i Wołodymyra

Zełenskiego oraz Premier Litwy Ingridy Šimonytė.

Akcentował, że Polska nadal będzie wspierała walczącą Ukrainę. Zarówno militarnie, jak również poprzez szkolenie ukraińskich żołnierzy, ratowników medycznych i strażaków. Dodał, że do tej pory przeszkolonych zostało 23 tys. żołnierzy i funkcjonariuszy.

Zapewnił, że Polska będzie wspierała politycznie ukraińskie aspiracje do członkostwa w sojuszach. – Naszym obowiązkiem jako współobywateli tej części Europy jest to, by wspierać Ukrainę na drodze do Unii Europejskiej i NATO – akcentował Andrzej Duda.

◆ Rano polski przywódca złożył kwiaty pod Ścianą Pamięci Poległych za Ukrainę.

Podczas wizyty Prezydentowi towarzyszyli: Szef BBN Jacek Siewiera, Szef BPM Mieszko Pawlak oraz Doradca Rafał Kos.

prezydent.pl

Wrzesień pod dewizą

Juliusz Słowacki

Kordian

NARODOWE
CZYTANIE
2024

Narodowe Czytanie to akcja, która łączy Polaków w całej Polsce i na świecie wokół kanonu polskiej literatury. Wydarzenie zapoczątkowane zostało przez prezydenta Bronisława Komorowskiego i jego żonę w 2012 roku. Honorowy patronat nad akcją od początku objęty jest przez Parę Prezydencką. W tym roku przypada 13 edycja Narodowego Czytania. Tegoroczną lekturą akcji jest „Kordian” Juliusza Słowackiego, ten utwór był „bohaterem” Narodowego Czytania.

Juliusz Słowacki napisał KORDIANA podczas pobytu w Szwajcarii. Utwór po raz pierwszy ukazał się drukiem w 1834 roku w Paryżu i należy do najważniejszych dokonań literackich poety. Autor ukazał w nim obraz epoki i romantyczną wizję losów pokolenia polskich konspiratorów, punktem wyjścia czyniąc spis podchorążych, związany z przygotowaniami do zamachu na cara. Główny temat odnosi się jednak wprost do powstania listopadowego, m.in. poprzez analizę przyczyn

i skutków klęski wolnościowego zrywu. W kolejnych częściach dramatu przeplatają się motywy realistyczne i fantastyczne, a nastrojowa sceneria podkreśla symboliczny wymiar dzieła, którego kluczowym zagadnieniem jest kwestia narodowyzwolenicza.

Na przestrzeni lat dramat KORDIAN doczekał się wielu wydań i był chętnie wystawiany w teatrze. Do dziś pozostaje jednym z najczęściej interpretowanych i dyskutowanych utworów, zajmując poczesne miejsce w kanonie polskiej literatury.

„Ten znakomity utwór, który powstał na emigracji, niedługo po upadku powstania listopadowego, nadal przekonuje, że realizacja naszych polskich spraw z myślą o dobru i rozwoju Rzeczypospolitej dalej musi się opierać na odwadze i determinacji, a krytyczna analiza błędów i zaniechań z przeszłości jest równie ważna, jak inspiracja tym, co w naszej tradycji najpiękniejsze – napisał Prezydent.

W sobotę, 7 września w warszawskim Ogrodzie Saskim rozpoczęła się 13. edycja akcji Narodowe Czytanie. Udział w wydarzeniu wzięli m.in. prezydent Andrzej Duda i pierwsza dama Agata Kornhauser-Duda.

„Narodowego Czytania”

Narodowe Czytanie w Pułtusk

Przedstawiciele polskich organizacji z Kijowa, Charkowa, Zaporozża przybywający czasowo w Pułtusk (Polska) dołączyli do akcji Narodowego Czytania.

Wśród uczestników byli przedstawiciele Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie.

Dziękujemy dyrektorowi Hotel Zamek Pułtusk „Dom Polonii” Michałowi Kisielowi za umożliwienie zorganizowania akcji.

Tegoroczne Narodowe Czytanie 2024 ponownie zjednoczyło Polaków i miłośników polskiej literatury na całym świecie. Członkowie Stowarzyszenia Kultury Polskiej „Polonia Charkowa”, mimo trudnych warunków, zorganizowali swoje spotkanie w formie online, aby wspólnie obchodzić to ważne wydarzenie. Ze względu na bezpieczeństwo, wszystkie dyskusje i czytania odbywały się zdalnie, jednak duch wspólnoty i miłość do literatury pozostały niezmiennie.

Narodowe Czytanie w Charkowie

W tym roku uczestnicy sięgnęli po dramat Juliusza Słowackiego pt. „Kordian”, jedno z najważniejszych dzieł polskiego romantyzmu. Utwór, pełen dramatycznych zwrotów akcji i głębokich rozważań nad losem jednostki i narodu, idealnie wpisywał się w tematykę Narodowego Czytania.

Podczas czytania online, uczestnicy zaprezentowali wybrane fragmenty z różnych aktów, co pozwoliło im wspólnie przeżywać emocje i rozterki głównego bohatera. Szczególną uwagę poświęcono monologowi Kordiana na Mont Blanc, który stał się punktem kulminacyjnym spotkania. Ten moment, pełen symboliki i patosu, pobudził do

głębokiej dyskusji na temat wartości, jakimi kieruje się człowiek w obliczu wielkich wyzwań życiowych i politycznych.

Dla członków Stowarzyszenia Kultury Polskiej „Polonia Charkowa” Narodowe Czytanie stanowi szczególną okazję do kultywowania języka i kultury polskiej. W obliczu wyzwań, jakie niesie życie w Ukrainie, a zwłaszcza w Charkowie, możliwość uczestniczenia w takim wydarzeniu jest nie tylko intelektualnym doświadczeniem, ale także głębokim aktem tożsamości narodowej. Dzięki nowoczesnym technologiom, uczestnicy mogli dzielić się refleksjami, a także omawiać historyczny i

współczesny kontekst dramatu.

Dla Polonii w Charkowie tegoroczna edycja Narodowego Czytania stała się nie tylko okazją do wspólnego obcowania z literaturą, ale także do umocnienia więzi z kulturą przodków oraz między sobą.

Mimo wyzwań związanych z sytuacją polityczną i koniecznością organizowania wydarzenia online, Narodowe Czytanie 2024 w Charkowie zakończyło się sukcesem. To wydarzenie pokazało, że miłość do literatury, ducha wspólnoty oraz polskiej kultury można pielęgnować niezależnie od trudności, jakie niesie codzienność.

Anna OMELCZENKO

Warsztaty metodyczne z języka polskiego

Doświadczenie i wrażenia nauczyciela języka polskiego z Charkowa

W dniach 25 czerwca – 5 lipca 2024 roku miałam zaszczyt uczestniczyć w „Warsztatach metodycznych z języka polskiego dla nauczycieli z zagranicy,” zorganizowanych przez Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej. Wydarzenie to miało na celu pogłębienie wiedzy na temat metodyki nauczania języka polskiego jako obcego, a także zapoznanie się z kulturą i historią województwa małopolskiego.

Przez dziesięć dni zanurzałam się w bogaty program, który składał się zarówno z zajęć teoretycznych, jak i praktycznych. Wykłady prowadzone przez profesorów uniwersytetu były poświęcone nowoczesnym podejściom do nauczania języka polskiego. Poznaliśmy nowe metody, które pomagają aktywizować studentów i zainteresować ich nauką języka polskiego.

Szczególnie cenne były zajęcia praktyczne, podczas których mieliśmy okazję zastosować teoretyczną wiedzę w praktyce. Ważnym elementem warsztatów były dyskusje, w trakcie których

wymienialiśmy się doświadczeniami z kolegami z różnych krajów. Te rozmowy pozwoliły mi na nowo spojrzeć na pewne aspekty mojej pracy i zdobyć nowe pomysły do wdrożenia we własnej praktyce.

Oprócz nauki, program przewidywał szereg wycieczek, które odkryły przed nami piękno i bogactwo kulturowe województwa małopolskiego. Odwiedziliśmy Wawel, zabytkowe miasta, takie jak Kraków i Wieliczka, ze słynnymi kopalniami soli. Te wycieczki nie tylko poszerzyły naszą wiedzę o Polsce, ale także pomogły nam lepiej zrozumieć kontekst, w którym

powstał i rozwija się język polski.

To doświadczenie nie tylko wzbogaciło mnie zawodowo, ale także pozostawiło niezapomniane wrażenia. Wróciłam do Charkowa z nową wiedzą, pomysłami i inspiracją, które już aktywnie wdrażam na moich lekcjach. Mam nadzieję, że podobne wydarzenia będą organizowane również w przyszłości, ponieważ są one niezwykle ważne dla utrzymania wysokiego poziomu nauczania języka polskiego za granicą.

Anna OMELCZENKO

Język polski uważany jest za jeden z najtrudniejszych języków na świecie. Jak się okazuje, nierzadko nawet dla jego rodzimych użytkowników. Podczas, gdy pisownię tzw. „wyrzów trudnych” (np. rzeżucha czy zasuwka) mamy wpajaną już od dziecka lub przynajmniej jesteśmy przy nich na tyle czujni, że ich pisownię sprawdzamy w słowniku ortograficznym, to czujność tę zazwyczaj tracimy przy słowach pozornie banalnych.

Błędy Językowe

„Dwutysięczny dwudziesty trzeci”

Częste potknięcie dotyczący dat. Zdarza się, że podając rok mówimy „dwutysięczny dwudziesty trzeci”. I to jest błąd. Błąd spowodowany zapewne tym, że przez chwilę żyliśmy w roku dwutysięcznym, ale już każdy kolejny jest dwa tysiące pierwszy, dwa tysiące drugi... dwa tysiące siedemnasty itd. Skoro lata 90. odmienialiśmy – (jeden) tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiąty pierwszy to zasada z odmianą roku 2000 jest taka sama.

„Poszedł po najmniejszej linii oporu” czy „poszedł po linii najmniejszego oporu”? Jedynie poprawna konstrukcja to „iść po linii najmniejszego oporu”. Chodzi tu bowiem o najmniejszy opór, a nie o najmniejszą linię.

„przekonywujący”

Jaki może być argument? Może być „przekonujący” bądź „przekonywający”, ale na pewno nie „przekonywujący”. Ta forma uznawana jest przez językowców za niepoprawną hybrydę dwóch pierwszych słów.

„okres czasu”

Pamiętajmy, że okres to miara czasu, a zatem powiązanie tych dwóch wyrazów tworzy „masło maślane”. Zdecydowanie bezpieczniejsze w kontekście poprawności językowej jest użyć wyrażenia „w tym czasie” lub „w tym okresie”.

„w każdym bądź razie”

Wyrażenie to jest uznawane za błędne i należy się go wystrzegać. Jest to niepoprawna hybryda stworzona na bazie wyrażen „w każdym razie” oraz „bądź co bądź”.

„na dworzu”

Jedyną poprawną formą pozostaje „na dworze”. Można łatwo to zapamiętać, kojarząc ją z dworem królewskim. Mówi się przecież „na dworze królewskim”, a nie „na dworzu królewskim”. Bądźmy bardziej królewscy – mówmy „na dworze”.

„ubrać swetr”

Słowo „swetr” nie istnieje w języku polskim. Ten fakt nie podlega dyskusji. Co do czasownika „ubierać”, sprawa jest nieco bardziej skomplikowana. Można „ubrać kogoś w coś” lub „ubrać się w coś”, ale nigdy „ubrać coś”. Tak więc nie ubieramy swetra, ale ten sweter zakładamy (ewentualnie wkładamy).

Zamek Książ

Zamek Książ (niem. pierwotnie *Vorstinburg*, potem *Fürstenstein*, a w latach 1945–1947 „Książno”) – zabytkowy zamek w kompleksie zamkowym, zlokalizowany w wałbrzyskiej dzielnicy Książ na Pogórzu Wałbrzyskim, będący częścią Książańskiego Parku Krajobrazowego. Jest trzecim co do wielkości zamkiem w Polsce (po Zamku w Malborku i Zamku Królewskim na Wawelu). Znajduje się na Szlaku Zamków Piastowskich. Ma długą i burzliwą historię, sięgającą średniowiecza. Pierwotnie był drewnianą warownią, a potem przeszedł różne przeobrażenia.

Budowla posiada ponad 400 pomieszczeń (wraz z zabudowaniami gospodarczymi ok. 600), jej powierzchnia od parteru do 4 piętra liczy 10 062 m², natomiast 5 kondygnacja ma 894 m². Łącznie jest to około 11 tys. m² (bez wliczania powierzchni piwnic zamkowych). Wraz z kilkunastoma budowlami znajdującymi się przy samym zamku, do administracji Książa należy 16 822 m² powierzchni użytkowej.

LEGENDA

Według legend odnoszących się do dziejów piastowskich na zamku Książ, pierwszą warownię miał w tym miejscu wznieść w połowie X wieku rycerz o imieniu Funkenstein. Jeszcze jako młody chłopak w 933 roku miał on podarować księciu saksońskiemu, Henrykowi I Ptasznikowi, worek wykopanego w lesie węgla, sytuacja miała ucieszyć władcę do tego stopnia, że w nagrodę nadał mu godność szlachecką wraz z przydomkiem Tego Który Przynosi Kamienie Dające Iskry. Nakazał mu również powrócić na Śląsk, odnaleźć dogodne miejsce

i zbudować w jego sąsiedztwie obronny gród, aby z jego pomocą strzec odtąd czarnego skarbu.

HISTORIA I TAJEMNICE ZAMKU KSIĄŻ

Otóż wszystko zaczęło się w 1288 roku, kiedy to książę Bolko I, zwany Surowym, nakazał wybudować „klucz do Śląska”. I tutaj już mamy pierwszą legendę. Według niej gdy książę – będąc jeszcze giermkim – zablądził i szukając drogi powrotnej, natrafił na książęńskie wzgórze (nazywane również książęcą górą), położone w sercu lasów. Znalazł tam czarny kamień (węgiel), który podarował królowi, a ten w podzięce pozwolił wybudować w tym niezwykłym miejscu warownię obronną. Stąd też wzięła się nazwa „Fürstenstein”, co oznacza Książęcy kamień. Funkcjonuje też inna legenda, jakoby to niesamowite wzgórze wskazała Bolkowi sama Afrodyta.

Wspomniana nazwa „Fürstenstein” obowiązuje w latach 1382-1945 roku, a później przekształcono ją w „Książno” i w końcu w znane do dzisiaj „Książ”.

Właścicielem zamku przez ponad 400 lat (od 1509 roku) była rodzina von Hochberg (arystokracja niemiecka). Poza budynkiem były to jeszcze zniszczone po wojnach husyckich stajnie dworskie, część terenu Boguszowa oraz szereg wiosek, z których uznaje się, że najstarszą było Szczawno.

PIERWSZA PRZEBUDOWA ZAMKU KSIĄŻ

Pierwszą wielką przebudowę zamku zaplanowano na lata 1705-1742. Zdecydowano się wówczas na budowę dwuwieżowego budynku bramnego, nadając całości pałacowego charakteru. Dobudowano również wschodnie skrzydło z reprezentacyjnymi salonami barokowymi. Wyrównano też powierzchnię dawnego przedzamcza, które od tego momentu stało się głównym dziedzińcem paradnym (funkcjonowało jako dziedziniec honorowy). W 1734 roku obok Zamku powstał Pawilon Letni, czyli dzisiejsze Mauzoleum Hochbergów (kaplicę grobową) z pięknymi freskami i obszerną kryptą.

Na terenie parku zamkowego powstają też budynki oraz tzw. Stary Książ, czyli sztuczna ruina na średniowiecznym fundamencie. W kolejnych latach założono jeszcze drogi, parki, lasy, bezpłatną szkołę kucharską dla córek pracowników wałbrzyskich kopalń czy

zorganizowano kształcenie wieczorowe dla młodych robotników. Hochbergowie mocno angażowali się w pomoc najuboższemu. Postaćią Zamku Książ, która fascynuje do dzisiaj, jest Księżna Daisy.

Zamek Książ to nie tylko pięknie położony kompleks architektoniczny. To również niezwykle archiwum dzieł, zbiorów (między innymi zbiorów numizmatycznych, ówczesnych przedmiotów użytkowych i broni) oraz instrumentów muzycznych i pamiątek rodzinnych o ogromnej wartości historycznej.

DRUGA PRZEBUDOWA ZAMKU KSIĄŻ

Drugą wielką przebudowę zamku rozpoczęto w 1908 roku. Obejmowała ona powstanie dwóch monumentalnych, eklektycznych skrzydeł oraz 48-metrowej wieży, która została zwieńczona kulistym hełmem. W niektórych wnętrzach znalazły się podziwiane do dzisiaj stylowe kominki. Stworzono też Salę Balową – największą w zamku, na planie ośmiokąta, zwieńczoną modrzewiowym stropem – oraz Palmiarnię.

TRZECIA PRZEBUDOWA I WOJENNE GRABIEŻE

W 1941 roku Zamek Książ został skonfiskowany przez reżim nazistowski. Przypuszcza się, że chciano zaadaptować go na jedną z

głównych

kwater Hitlera. Nastąpiła wówczas trzecia przebudowa, w trakcie której powstają (rękami więźniów obozów koncentracyjnych) potężne tunele podziemne. Następnie w latach 1945-1946 Zamkiem Książ władają wojska radzieckie. Obiekt zdewastowano, zbiory rozgrabiono i prawdopodobnie w większości wywieziono na teren ówczesnego ZSRR.

PRACE REMONTOWE

Zamek Książ był płańdowany przez okoliczną ludność i szabrowników – aż do 1956 roku, kiedy to zostaje on stopniowo zabezpieczony przez wrocławskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przede wszystkim uzupełniono ubytki w oknach i drzwiach, tak by nikt niepowołany nie mógł dostać się do środka.

Kompleksowe prace remontowe rozpoczynają się w 1974 roku. Do 2015 roku między innymi zmieniono frontową elewację zamkową, zabrano się za rekonstrukcję Tarasu Północnego i udostępniono go zwiedzającym, dokonano renowacji kompleksu pałacowo-parkowego, zamontowano elektroniczny system przeciwpożarowy. Połączono też na nowo wałbrzyską Palmiarnię i zamek, przeprowadzono kilkuetapowy remont dachu i ukończono przebudowę przedzamcza. Ponadto miało też miejsce uruchomienie nowej iluminacji zamku.

zabytek.pl

Metropolitan Dworzec w Lublinie uznany za najpiękniejszy na świecie

*Projekt
przypominający
lotnisko w
Singapurze zdobył
„architektonicznego
Oscara”.
Dworzec w
Lublinie okazał się
bezkonkurencyjny w
kategorii „Transport”
w tegorocznej edycji
World Architecture
Festival 2024.*

Polska może poszczycić się kolejnym wielkim sukcesem na arenie międzynarodowej. Jeden z nowoczesnych dworców kolejowych został uznany za najpiękniejszy na świecie, zdobywając w prestiżowym konkursie „architektonicznego Oscara”.

W ostatnim czasie Polska ma sporo powodów do dumy. Zaledwie kilka dni temu pisaliśmy o warszawskim Parku Akcji „Burza”, który zdobył nagrodę za najpiękniejszą przestrzeń publiczną, a już możemy cieszyć się z kolejnego sukcesu. Okazuje się, że na Lubelszczyźnie znajduje się najpiękniejszy dworzec na świecie.

Dworzec w Lublinie został oddany do użytku na początku 2024 roku i od początku wzbudza ogromne

zainteresowanie. Jego nowoczesna architektura przyciąga uwagę i wyróżnia go na tle innych tego typu obiektów w Polsce, a sam gmach bywa często porównywany do znanego lotniska w Singapurze. Inspiracja widoczna jest zarówno w futurystycznych liniach architektonicznych, jak i w przemyślanej organizacji przestrzeni, która sprzyja wygodzie podróżnych.

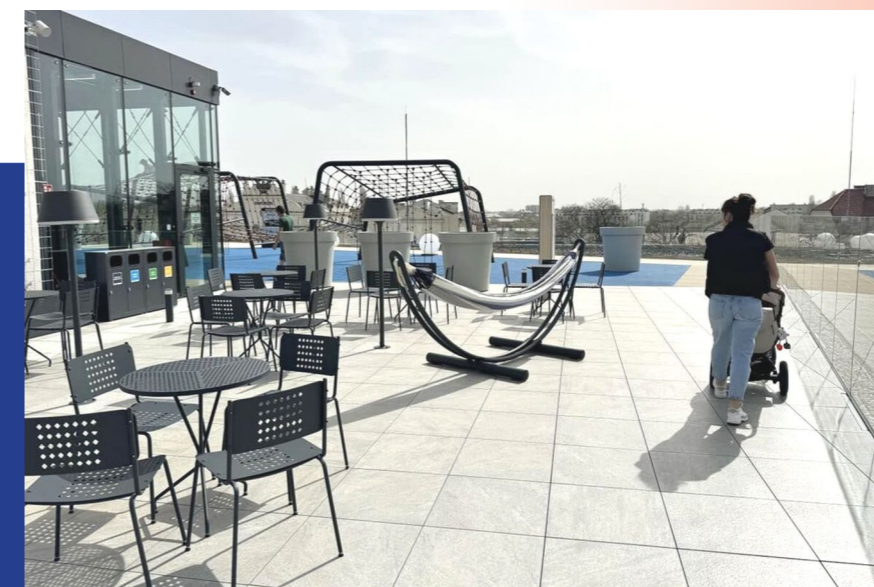
Konkurs, w którym zwyciężył dworzec w Lublinie, to jedno z najbardziej prestiżowych wydarzeń w świecie architektury. Każdego roku wybiera on projekty, które nie tylko zachwycają estetyką, ale również wprowadzają nowe standardy w projektowaniu przestrzeni publicznych.

Tegoroczna edycja World Architecture Festival 2024 odbyła się w singapurskiej Marina Bay Sands. Spośród ponad 500 projektów wyłoniono laureatów w 35 kategoriach i przyznano tzw. „architektoniczne Oscary”. Zaprojektowany przez pracownię Tremend Metropolitan Dworzec w Lublinie okazał się bezkonkurencyjny w kategorii „Transport”. Jury było pod wrażeniem nowoczesnego designu, świetnego wykorzystania przestrzeni i ekologicznych rozwiązań. Ten dworzec to nie tylko miejsce, gdzie można wygodnie złapać pociąg, ale też prawdziwa perełka architektoniczna. Szklane fasady wpuszczają do wnętrza dużo naturalnego światła, a zasadzone na dachu rośliny oczyszczają powietrze. To wielki sukces zarówno dla miasta, jak i dla polskich projektantów.

To kolejna nagroda dla Polski w prestiżowym konkursie

Warto zaznaczyć, że to nie pierwsze wyróżnienie dla polskiego projektu obiektu użyteczności publicznej w ostatnim czasie. We wrześniu prestiżową nagrodę DNA Paris Design Award w kategorii „Landscape Design” otrzymał Paweł Grobelny za nowatorski projekt zagospodarowania nadbrzeża Jeziora Słuckiego w Wielkopolsce.

elle.pl

Taras widokowy na dachu Dworca Lublin. Są tam m.in. hamaki, w których można poleżeć, stoliki z krzesłkami, czy też plac zabaw dla dzieci z parkiem linowym o długości około 18 m i wysokości 3 m. Stworzono również strefę gastronomiczną oraz ścieżkę widokową. Całość otoczono szklaną barierą, co ma zapewniać użytkownikom bezpieczeństwo. Taras cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Dostępny jest dla wszystkich chętnych.

Placuszki z cukinii i białego sera

Składniki:

- cukinia zielona 300 gramów,
- ser biały 250 gramów,
- cebula biała 1 sztuka,
- koper świeży 1 pęczek,
- mąka 5 dużych łyż.,
- jajko małe 2 sztuki,
- sól 1 łyżeczka,
- pieprz 0.2 łyżeczki,
- olej rzepakowy do smażenia.

Przygotowanie:

Cukinię myjemy, odcinamy końce i ścieramy ją na tarce o drobnych oczkach, odstawiamy na chwilę, a następnie delikatnie odciskamy z nadmiaru wody.

Cebulę drobno siekamy lub ścieramy na tarce. Ser biały rozgniatamy widelcem i dodajemy do cukinii. Do miski dodajemy także posiekany koperek, jajka oraz mąkę i doprawiamy wszystko solą i świeżo zmielonym pieprzem.

Porcje masy nakładamy łyżką na dobrze rozgrzany olej i smażymy z obu stron na delikatnie złoty kolor. Po usmażeniu układamy placki na ręczniku papierowym, aby odsączyć je z nadmiaru tłuszczu. Podajemy z jogurtem, śmietaną lub sosem czosnkowym.

www.polonia.kharkov.ua

PROJEKT FINANSOWANY
PRZEZ MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
RZECZPOSPOLITEJ
POLSKIEJ W KONKURSIE
„POLONIA I POLACY ZA
GRANICĄ 2024 – MEDIA I
STRUKTURY”.

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Zespół Redakcyjny: Oleg Czernijenko (red. naczelny),
Helena Murawiowa (red. wykonawczy,
opracowanie komputerowe),
Józefa Czernijenko, Krystyna Furs.

Dla korespondencji: Ukraina 61202 Charków
pr. Pobiedy 48 m. 295

E-mail: poloniacharkowa@gmail.com

Adres redakcji: Ukraina 61002 Charków
ul. Mystectw 7/9 m.125
Tel./fax. +38 (050) 964 67 36

„Publikacja wyraża jedynie poglądy
autora/ów i nie może być utożsamiana z
oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa
Spraw Zagranicznych”.

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України за № 816, серія ЖК